

कृषि तंत्र निकेतन अभ्यासक्रम
प्रथम वर्ष
विषय : प्रमुख पिकांचे उत्पादन व बिजोत्पादन तंत्रज्ञान
बौध्दीक

गुण : १००

तासिका: ८०

अ.क्र.		प्रकरण	तास
१		बियाणे	
	१.१	शुद्ध बियाण्याचे महत्व	१
	१.२	भारतातील बियाणे उद्योग	१
	१.३	बियाणे गुणधर्म	२
	१.४	बियाणे उगवणशक्ती	२
	१.५	बियाण्याचे प्रकार-केंद्रीय, मुलभूत, पायाभूत, प्रमाणित व सत्यप्रत बियाणे	५
२		बिजोत्पादनाचे महत्व	
	२.१	बिजोत्पादन घेण्यापुर्वीची काळजी	१
	२.२	बिजोत्पादन पद्धती	१
	२.३	बिजोत्पादन कायदा व त्यातील महत्वाच्या तरतुदी	१
	२.४	बीज प्रमाणीकरण यंत्रणा /कार्यपद्धती	२
	२.५	बीज प्रमाणीकरणाची प्राथमिक उद्दिष्टे, मुलभूत तत्वे व प्रमाणीकरणाची मानके	२
	२.६	बिजोत्पादन राबवण्याची मुलतत्वे	२
	२.७	बीज प्रक्रिया	५
३		तृणवर्गीय पिके	
	३.१	ज्वारी	२
	३.२	बाजरी	२
	३.३	मका	२
	३.४	भात	२
	३.५	गहू	२
	३.६	नाचणी (नागली)	१
४		कडधान्य वर्गीय पिके	
	४.१	तूर	२
	४.२	मूग	२

	४.३	उडीद	२
	४.४	मटकी	१
	४.५	चवळी	१
	४.६	हुलगा	१
	४.७	हरभरा	२
५		गळीताची पिके	
	५.१	भुईमूग	२
	५.२	सोयाबीन	२
	५.३	सुर्यफूल	२
	५.४	करडई	२
	५.५	तीळ	१
	५.६	मोहरी	१
	५.७	जवस	१
६		तंतुमय पिके	
	६.१	कापूस	३
	६.२	अंबाडी	१
	६.३	ज्यूट	१
७		साखरेची पिके	
	७.१	ऊस	३
	७.२	बीट	१
८		मसाल्याची पिके	
	८.१	हळद	२
	८.२	आले	२
९		कंदवर्गीय पिके	
	९.१	टॅपिओका	१
१०		जैविक इंधन पिके	
	१०.१	करंज	१
	१०.२	एरंडी	१
११		बियाण्यांची साठवणूक	५

कृषि तंत्र निकेतन अभ्यासक्रम

प्रथम वर्ष

विषय : प्रमुख पिकांचे उत्पादन व बिजोत्पादन तंत्रज्ञान

प्रात्यक्षिक

गुण : १००

तासिका ३०

अ.क्र.	प्रकरण	तास
१	बियाणे उगवणशक्ती	२
२	बियाण्याचे प्रकार-केंद्रीय, मुलभूत, पायाभूत, प्रमाणित व सत्यप्रत बियाणे	२
३	बिजोत्पादन घेण्यापुर्वीची काळजी	२
४	बीज प्रक्रिया	२
५	भात, ज्वारी, गहू, तूर, हरभरा, भुईमूग, सोयाबीन, सुर्यफूल, करडई, कापूस, ऊस जमीन व हवामान, पूर्वमशागत, विलगीकरण अंतर, पेरणीचा हंगाम, बिजप्रक्रिया, पेरणीचे अंतर, हेक्टरी बियाणे, सुधारित व संकरित वाण, खत व पाणी व्यवस्थापन, आंतरमशागत, भेसळ काढणे, पीक पक्कतेची लक्षणे, पिकांची काढणी व मळणी, उत्पादन	२०
६	बीज प्रक्रिया केंद्रास भेट	१
७	बीज परीक्षण प्रयोगशाळेस भेट	१